

ไทยกำไรจากน้ำมันแพง

ค่าครองชีพพุ่ง จับจ่ายพีค คนจนฟู

1 ไทยโพสต์ (27 ก.ย.61) เสนอข่าวมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ **จัดสัมมนานโยบายสาธารณะ** เชิญผู้แทนพรรคการเมือง **4** ใหญ่ต่างเข้าร่วมโซววีวีชั่น มีคณาจารย์ทางพลังงานที่ จบจากต่างประเทศ นักวิชาการจากสถาบันต่างๆ ตลอดจน นักศึกษากว่า 100 คนเข้าร่วม ที่น่าสนใจทั้งนักการเมืองตัวแทน 2 พรรคการเมืองใหญ่มองตรงกัน อยากเข้ามาสะสางปัญหา **การผูกขาดธุรกิจพลังงาน เรื่องนี้ไม่มีค่าย ไม่แบ่งสี สมานฉันท์สร้างความคิดไปในทางเดียวกัน** “การผูกขาด” อาจเป็นสาเหตุสำคัญ ประการหนึ่งของน้ำมันแพง ก๊าซแพง ค่าไฟฟ้าแพงหรือไม่ เป็น คำถามสาธารณะ เพราะพลังงานเป็นกิจการสาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับ ค่าครองชีพของคนไทยทั่วประเทศ

น้ำมันแพงดันเงินเฟ้อพุ่ง สินค้าเดือนกันยายน 2561 มีมาก ถึง 221 รายการขยับขึ้นราคา (แนวหน้า 2 ต.ค.61) เช่น ข้าวสาร เจ้า นายปรับผ้านุ่ม ค่าเช่าบ้าน กาแฟสำเร็จรูปพร้อมดื่ม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงราคาก๊าซหุงต้มและน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างผิดสังเกต ผลตามมา **ราคาน้ำมันเพิ่มดันค่าขนส่งทางถนนเพิ่มขึ้น 2.7%** ในไตรมาส 3 ปี 2561 เมื่อเทียบกับ ไตรมาส 3 ปี 2560 (โพลสตูดิโอ 5 ต.ค.61) เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าบริการขนส่งทั้ง 3 หมวดหลัก คือ **หมวดผลผลิตเกษตรกรรม** เพิ่มขึ้น 4.3% เช่น ค่าขนส่งข้าวเปลือก ข้าวโพด มันสำปะหลังสด ถั่วเหลือง **หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม** เพิ่มขึ้น 2.3% เช่น ค่าขนส่งน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว เครื่องดื่มบำรุงกำลัง และ **หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง** เพิ่มขึ้น 1.1% เช่น ค่าขนส่งยิปซัม เหล็ก หิน เป็นต้น

เศรษฐกิจไทยกำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่สถานการณ์ “**ของแพง** ท่ามกลางความฝืดเคือง (Stagflation)” เริ่มมีคนตกงาน รายได้ใน กระเป๋าลด ความสามารถในการจับจ่ายเริ่มฝืดเคือง จะเห็นชัดมากขึ้น ในไม่ช้า โดยเฉพาะในคนชั้นล่างผู้มีรายได้น้อย และคนชั้นกลางที่ขาดหลักประกัน พ่อค้าแม่ขายจะขายของได้น้อยลง จากกำลังซื้อของคน ชั้นล่างลดลง อัตราการเติบโตขยายตัวของจีดีพีส่งอานิสงส์และเพิ่มโอกาสมากมายให้นายทุนรายใหญ่-เจ้าจ้าว และคนเล่นหุ้นบางส่วน เป็นสำคัญ แต่ดอกผลส่วนใหญ่ไม่ส่งผลถึงคนชั้นล่าง “**จีดีพีโต แต่คนตกไม่ทั่วฟ้า**” ดังนั้น **น้ำมันแพง** ก็ยิ่งจะส่งผลให้ต้องเผชิญกับ “**ภาวะรายกระจุกจนกระจายสูง**” ยิ่งขึ้น ของแพงจากน้ำมันแพงจะซ้ำเติม คนชั้นล่างหนักขึ้นมากกว่าคนร่ำรวย ในราวต้นปี 2562 ภาพจะชัดยิ่งขึ้น

ธปท. (ธนาคารแห่งประเทศไทย) กังวลน้ำมันแพงจะกระทบ ดุลเศรษฐกิจอย่างมาก (โพลสตูดิโอ 4 ต.ค.61) ชี้หากราคาน้ำมันดิบตลาดโลกขึ้นสูงแตะระดับ 80 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล จะกระทบ เศรษฐกิจมหภาคของไทยโดยรวม อนาคตอาจต้นปี 2562 จะปรับขึ้นในระดับสูงถึง 90-100 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ถึงตอนนั้นทางการ อาจปล่อยให้ราคาน้ำมันดีเซลเกิน 30 บาทต่อลิตร แนวโน้มไม่สู้ ดีนัก **น้ำมันแพง-ของแพง** ไร้สาระสาย อย่าได้ประมาทเป็นอันขาด ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2561 ราคาน้ำมันดีเซลลิตรละ 28.89 บาท แก๊สโซฮอล์ 95 ลิตรละ 31.95 บาท ในอดีตราคาน้ำมันดิบ ทะลุ 100 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เมื่อปี 2551 ที่เมืองไทยช่วงนั้น เบนซินเกือบ 100 บาทต่อสองลิตร ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ในปี 2562 อัตราเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้น 0.7-1.1% ซึ่งมีผลกระทบต่อจีดีพี 0.2-0.4% ภายใต้สมมติฐานราคาน้ำมันดิบตลาดโลกเฉลี่ย 85 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

น้ำมันยังแพง ของยังแพง ยิ่งฝืดเคือง นำสังเกตว่าธุรกิจค้า ยาเสพติดยิ่งเฟื่องฟู คนยิ่งติดการพนันมากขึ้น การทุจริตคอร์รัปชัน **ยิ่งจะขยายตัว** หากมีการเลือกตั้งทั่วไป การซื้อ-ขายเสียงจะหนักช้อ กว่าครั้งก่อนๆ **รายนางลัดแบบผิดกฎหมายยิ่งจะเฟื่องฟู** การจับปล้น อาจลามกว่าเก่า คนตกงาน คนท้องหิวไม่มีเงินซื้อข้าวกิน หมดทนทาง ไปอาจทำสิ่งผิดกฎหมายมากขึ้น แต่ช่วงนี้ก็ไม่มีวันแต่ละวัน การขัดแย้งในครอบครัวหย่าร้างจะตามมา ขณะที่เศรษฐกิจหนี้สินกดดัน มีภาพตัดช้อนให้เห็นอย่างหน้าไม่อายุ เอาการีประชาชนมาเพิ่มเงิน เดือนให้ข้าราชการระดับสูงและคนชั้นนำในแวดวงอำนาจกลุ่มตัวเอง เสวยสุข แต่ประชาชนส่วนใหญ่กลับมีรายได้น้อย ทำมาหากินฝืดเคือง มาก สวัสดิการที่รัฐแจกตื้อบประชาชนสัมพันธ์มันก็แค่นี้ๆ ไม่เพียงพอกับวิกฤติเศรษฐกิจที่กำลังคืบคลานเข้ามา เพราะนโยบายรัฐแบบ ประชาธิปไตย (ประชานิยมแปลงร่าง) ไม่ก่อให้เกิดความมั่นคงในคุณภาพ ชีวิตอย่างยั่งยืนมิใช่หรือ ช่วงโค้งสุดท้ายในสถานการณ์ Count Down

ก่อนเลือกตั้งยิ่งใกล้ **"หลุดจากอำนาจ"** ก็ยิ่งโกยกอบ สถานการณ์ ชัก **"เงินทอง"** ผลประโยชน์ทับซ้อน คอร์รัปชันเชิงนโยบาย ทำที่อๆ ด้านๆ ดันทุรัง ลุกลี้ลุลน ไม่อายฟ้าอายดิน ทำให้ศรัทธาความน่าเชื่อถือต่อเหล่าผู้นำลดลงฮวบฮาบหรือไม่ สัญญาจะปราบคอร์รัปชัน โกงกินในหมู่นักการเมือง ตลอดจนเพื่อนพ้องน้องพี่ที่ปาที่ ประชาชน ไม่เกิดศรัทธา

ปี 2561 ค่าแรงขั้นต่ำรายวันของแรงงานต่ำสุด 308 บาทที่ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สูงสุด 330 บาทที่ภูเก็ต ชลบุรี ระยอง ส่วนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล 325 บาท ในภาพตัดซ้อนต่างกันราวฟ้ากับดิน รัฐบาลปรับเงินเดือนให้ข้าราชการ 4 ปีที่ผ่านมา (2557-2561) ผ่านการออกกฎหมายใน สนช. (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ) ทั้งสิ้น 12 ฉบับ สนช.ทั้งหมดแต่งตั้งโดย คสช. จึงมีใช้ตัวแทนประชาชน ครั้งล่าสุดปรับขึ้นเงินเดือนให้ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ อัยการ เริ่มต้นเดือนละ 123,040-138,090 บาท และได้รับเงินเดือนย้อนหลังถึงปี 2557 (FB Rosana Tositrakul 28 ก.ย.61)

ขณะที่มหาเธร์ เมื่อกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีมาเลเซียอีกครั้ง ในวัย 92 ปี กลับขอความร่วมมือรัฐมนตรีลดเงินเดือนลง 10% แต่รัฐบาลทหาร คสช. (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ) กินเงินเดือน 2 ตำแหน่งมาเข้าปีที่ 5 แล้ว แถมขึ้นเงินเดือนแบบไม่เกรงใจประชาชน ผู้เสียภาษีอากรที่กำลังเดือดร้อน ขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการผู้น้อยก็เป็นเรื่องสมเหตุสมผล แต่ขึ้นเงินเดือนให้ผู้มีอำนาจระดับสูงนั้นไม่รู้ลึกละอายแกล้งบังเลยหรือไร ยิ่งตอกย้ำความเป็นผู้นำที่ดีที่ต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างระหว่างมาเลเซียกับไทยช่างแตกต่างกันราวฟ้ากับดินด้านจิตสำนึกสาธารณะ/ความเสียสละหรือไม่

ทายนภัยทางเศรษฐกิจปากท้องชีวิต จะลงหนักที่สุดตรงฐานล่างประชาชนไทยทั้งในเมืองและในต่างจังหวัดซึ่งจะเห็นชัดเจนราวไตรมาส 1 ถึงไตรมาส 2 ปีหน้า (2562) นั้น ไม่ใช่เรื่องที่ผิดความคาดหมายแต่ประการใด การเขียนวิเคราะห์ทางวิชาการถึง "ความผิดพลาด" ของ "นโยบายพลังงานไทย" ของรัฐไทยมาเป็นลำดับในคอลัมน์ **"เศรษฐศาสตร์เพื่อชีวิต"** นี้ ได้นำเสนอเรื่อยมาอย่างต่อเนื่องตลอดกว่า 4 ปีเกี่ยวกับ **"หตุค้ำปีโตรเลียม"** ที่ขาดธรรมาภิบาลพลังงานของรัฐไทยและของกลุ่มพ่อค้าน้ำมัน จึงไม่จำเป็นต้องสาธยายซ้ำอีก

รัฐไทยมัดแต่แก้ไขปัญหาราคาพลังงานแคปลายเหตุเพื่อปกป้องผลประโยชน์กลุ่มทุนผูกขาด-พ่อค้าน้ำมันหรือไม่ จึงไม่ยอมแก้ไขปัญหาน้ำมันแพงตรงต้นเหตุแห่งราคาพลังงานแพงตามข้อเสนอแนะอย่างเป็นทางการเป็นเหตุเป็นผลของภาคประชาชนเลย หากวิเคราะห์เนื้อหาสาระหลักของนโยบายพลังงานขณะนี้ ยังวนเวียนอยู่ในอ่างวกกลับเหมือนเดิม แม้พยายามเปลี่ยนชื่อให้ทันสมัย คนไทยชั้นกลางและผู้มีรายได้น้อยรวมถึงคนจนคนรากหญ้ากรรมกร-ชาวนา จึงต้องรับเคราะห์กรรมจากนโยบายที่ดันทุรังตั้งรั้นขาดเมตตาธรรมของรัฐ และนายทุนใหญ่ผูกขาดหรือไม่ เป็นคำถามจากคนตัวเล็กตัวน้อยถึง **"บึ๊กๆ"** ผู้มีหูก็เหมือนไม่มีหู แกรมไม่สามารถหักล้างเหตุผลข้อเสนอนะของภาคประชาชนได้เลย

คงต้องพูดถึง **หลักคิดทางวิชาการ** และ **จุดอ่อนข้อจำกัดนโยบายสาธารณะด้านพลังงานของไทย** ขณะนี้บิดเบือน บิดเบี้ยวไม่เป็นธรรมต่อประชาชน ต้องรื้อระบบคิดและการบริหารนโยบายสาธารณะด้านพลังงานครั้งใหญ่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศไทยและประชาชนอย่างแท้จริง

ในหลักคิดเศรษฐศาสตร์การแข่งขันเสรี ต้องมีผู้ซื้อ-ผู้ขายจำนวนมากในตลาด จึงจะกำหนดราคาลินค้าและบริการถูกต้องเป็นธรรมไม่บิดเบือน ผ่านกลไกราคาและพลังตลาดที่ผู้บริโภค (ผู้ซื้อ) ไม่ถูกปิดกั้นข่าวสารและถูกกีดกันปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับข้อมูลต้นทุนการผลิตและพฤติกรรมผู้ผลิตอย่างครบถ้วนเพียงพอ จึงจะมีความรอบรู้อย่างสมบูรณ์ ที่ผู้ผลิต (นายทุน/ผู้ประกอบการ) จะมาเอาเปรียบผู้บริโภคไม่ได้ ภายใต้การแข่งขันเสรีโดยสมบูรณ์

รัฐบาลและกลไกรัฐ ภาครัฐราชการ และอื่นๆ หากจำเป็นต้องแทรกแซง กลไกตลาด (ดีมานด์และซัพพลาย) ต้องแทรกแซงทำให้กลไกตลาด ทำงานได้ดีขึ้น แต่จะไม่แทรกแซงจนเป็นผลให้เกิดการบิดเบือนราคา ให้แพงเกินจริง (ผู้บริโภคเดือดร้อน) หรือราคาให้ถูกเกินไป (ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการขาดทุน) อยู่ไม่ได้จนต้องเลิกกิจการไป รัฐจึงต้องดูแล กิจกรรมการผลิต การค้า การขายให้อยู่ในครรลองศีลธรรมสาธารณะ ที่กล่าวมานี้คือหลักคิดทฤษฎี

แต่ในโลกแห่งความจริง (Real World) ในหลายประเทศหา เป็นเช่นนั้นไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการหรือธุรกิจที่มีลักษณะ "ผูกขาดโดยธรรมชาติ (Natural Monopoly)" เพราะต้องอาศัย เงินทุนมหาศาล ต้องการเทคโนโลยีเฉพาะ จะแข่งขันหลายบริษัทไม่ได้ ซึ่งตามหลักการที่ถูกต้องรัฐต้องมีหน้าที่ดูแลออกกฎเกณฑ์กติกา ให้ถูกต้องไม่บิดเบือน ต้องเป็น "คุณ" กับประโยชน์สาธารณะและ ประชาชนโดยรวมมากกว่าการใช้เล่ห์กล ใช้อำนาจในทางมิชอบ ประเคนช่วยให้ "บริษัทรายใหญ่ผูกขาด" ตักตวงกำไรโดยมิชอบ จนเกิดผลประโยชน์หรือผลตอบแทนส่วนเกิน (Economic Rent) ซึ่ง ทำกับการปล้นสินทรัพย์ความมั่งคั่งไปจากผู้บริโภค-ประชาชน ทั้งนี้ โดยความชั่วร้ายของรัฐ-กลไกรัฐและเครือข่าย-ภาครัฐราชการ สมรู้ร่วม คิดกัน กับ "บริษัทรายใหญ่ผูกขาด" เพื่อจะได้ "อำนาจผูกขาด" และมี "อภิสิทธิ์" ลงทุนสุดคุ้ม จ่ายค่าน้ำร้อนน้ำชาในรูปเงินทองเป็น "ค่าเบี่ยงทาง" ก็จะได้รับ "สิทธิผูกขาดกินยาวหลายสิบปี" กระทั่งต่อ ผู้บริโภค-ประชาชนทั่วไป-คนธรรมดา เสมือนถูก "แต่เนื้อเถื่อนหนึ่ง" จนประชาชนเหลือแต่กระดูกในท้ายที่สุด "หายนภัย" เบ็ดเสร็จ

ปัญหาใหญ่คือ รัฐเลือกจะทำ "แบบมิชอบ" ลูแก่อำนาจ ไม่ บริหารจัดการในกรอบธรรมาภิบาล หากแต่ร่วมเล่น "ปาตี" กับ "ทุน รายใหญ่ผูกขาด" หลอกประชาชน แดมอาศัยเงินปิดปากสื่อบางราย ในหลายรูปแบบหรือไม่ ในโลกแห่งความเป็นจริงไม่มีสื่อรายใดที่ สามารถผูกขาดการให้ข่าวสารแบบบิดเบือน เซียร์ใคร ให้ร้ายใคร อย่างไม่เป็นความจริง ทั้งนี้ เพราะยังมีสื่อที่ "ทรงธรรมในอาชีพ" อีก

หลายสื่อที่ทำสื่ออย่างมีจรรยาบรรณ ไม่ละทิ้งความสุจริตในวิชาชีพ เพื่อรับใช้นายทุน นำเสนอข่าวสารเดียวกันแต่แตกต่างกัน เพราะการนำ เสนอข่าวสารยึดหลักธรรมาภิบาล แสดงตามความเป็นจริง ไม่ บิดเบือนให้ร้ายผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม ประชาชนจะเห็นความแตก ต่างในการนำเสนอข่าวได้ในที่สุด สำหรับบรรดาประชาชนที่ออกมา วิจารณ์รัฐและนายทุนใหญ่ผูกขาดก็มักถูกฟ้องปิดปาก (SLAPP- Strategic Lawsuit Against People Participation) คือการฟ้องร้อง คดีเชิงกลยุทธ์ต่อต้าน (ปิดปาก) การมีส่วนร่วมของประชาชน พอ เห็นทำไม่ตักลัวเสียท่าก็ "จับกุม" ประชาชนคนคัดค้านผู้กล้าเปิดโปง เรื่อง "การประพฤติมิชอบของรัฐและการกดขี่ขูดรีดของทุนรายใหญ่ ผูกขาด" รัฐทำตัวคล้ายเป็น "รบ.ของนายทุน" หรืออย่างไร จึง "เดินตามนายทุนอย่างเชื่องๆ" เป็น "ลูกน้องนายทุน" ประมาณนั้น โดยสรุป ดูเหมือนการสมรู้ร่วมคิดระหว่าง "รัฐ" กับ "ทุน" ทำลาย การแข่งขัน สถาปนา "การผูกขาด" ขึ้น จึงตามมาด้วย "ทุจริต เชิงนโยบาย" และ "ผลประโยชน์ทับซ้อน" ร่วมกันลิดรอน "ผล ประโยชน์สาธารณะ" จึงเป็นเรื่อง "อำนาจ" กับ "ผลประโยชน์" ที่ มิชอบ

เมื่อหาความชั่วร้ายที่กล่าวมานั้นเกิดที่นั่นที่นี้ที่โน่นในโลก หลายประเทศ ภายใต้ "เผด็จการ" หรือ "ระบอบประชาธิปไตย จำลอง" ที่กล่าวมานั้น จึงเกิด "คำถามสาธารณะ" ว่า "นโยบาย สาธารณะเมืองไทย" มีเนื้อหาเลวร้ายเหมือนดังประเทศอื่นบ้างไหม หนอ

น้ำมันแพง-ก๊าซแพง-ค่าไฟฟ้าแพง เพราะทำนโยบาย สาธารณะด้านพลังงานเอื้อให้ ทุนผูกขาด เป็นนโยบายที่ไม่ถูกต้องใน ทางวิชาการและในทางศีลธรรม ถือเป็นนโยบายที่ไร้เมตตาธรรมต่อ คนจน ต่อคนชั้นกลางชั้นล่างหรือไม่

อย่าลืมน่าสังคมไทยประกอบด้วย อภิชนาเศรษฐี-เจ้าสัว-ทุน รายใหญ่ ที่เป็นคนไทยกลุ่มน้อยแค่หยิบมือเดียว (เพียงประมาณ 1%) แต่คนไทยกลุ่มใหญ่จำนวนมากของประเทศเป็น คนจน-ผู้มีราย ได้น้อย-นายทุนน้อย-ทุนท้องถิ่นเอสเอ็มอี ทุนรายย่อย พ่อค้าแม่ ขาย-คนชั้นกลาง (กำลังสร้างตัวผ่อนบ้านผ่อนรถเลี้ยงลูกน้อย) ประชาชนคนไทยอันมหาศาลนี้มีถึง (ประมาณ 99%)

จะประเคนผลประโยชน์พลังงานไทยเกือบทั้งหมดให้คน กลุ่มน้อย 1% แล้วปล่อยให้คนกลุ่มใหญ่ 99% ไปตายเอาดาบหน้า กระนั้นหรือ.